

ВІДПОВІДІ

Завдання для II етапу XXV Міжнародного конкурсу з української мови ім. П. Яцика 3 клас

1. Уявіть, що ви зустріли іноземців, які цікавляться визначними місцями Закарпаття. Напишіть про те, куди б ви порадили їм завітати.
(8-10 речень)

12 б.

2. Доберіть до кожного іменника якомога більше прикметників, але не менше 4, які б вдало характеризували його.

Вишиванка – яскрава, українська, модна, старовинна.

Україна – найкраща, незалежна, самостійна, вільна.

Майбутнє – світле, блискуче, перспективне, чудове.

Жоржини – осінні, барвисті, свіжі, ароматні.

8 б.

3. Запишіть в алфавітному порядку подані слова, вставляючи пропущені букви. Над кожним словом позначте наголос.

АпельсИн, асфАльт, вокзал, держАва, інженЕр, очерЕт, телегрАма, тривОга,
черЕмха, шерЕнга.

6 б.

4. Прочитайте незакінчені речення, допишіть, придумавши порівняння

1. Стежка у лісі в'юнка, мов змійка.

2. Листя застелило землю, неначе яскрава ковдра.

3. Сонце блищить, як золото.

4. Осінь розфарбувала кожен листочок, мов уміла художниця (чарівниця).

4 б.

Усього – 30 балів

Завдання для II етапу
XXV Міжнародного конкурсу з української мови ім. П. Яцика
4 клас

1. Поміркуйте та опишіть осінній день, використовуючи слова з довідки, доберіть до тексту заголовки.

Довідка: багряний, періщить, яскраві, курличуть, самотньо, парасолі, листячко, чарівниця, бурштинові, змінюється.

12 б.

2. Складіть із кожним словом по два речення, у яких вони були б різними за значенням словами.

Ніс, мила, три.

1. Батько ніс на плечах важку торбу. Почервонів ніс від холоду.
2. Мила вікна увесь день Дарина. Мила дівчина привітно усміхалася.
3. Три ясени вирости край дороги. Три ретельніше, щоб відмити пляму на одязі.

6 б.

3. Спишіть текст, упишіть у словах замість крапок пропущені букви, розкрийте дужки, у змінених словах укажіть відмінок та число іменників.

Сила доброти (Р.в., одн.)

Що таке доброта (Н. в., одн.)? Добра людина (Н.в.,одн.) прагне все робити так, щоб не завдати нікому болю (Р. в.,одн.). Вона співчутливо ставиться до інших. Добросердна людина (Н. в., одн.) поділиться тим, що має, з іншими.

Добро живе у серці (М. в., одн.) кожного з нас! Робити благородні вчинки (Зн. в., мн.) – це важлива річ, яка робить нас справжніми людьми (Ор.в., мн). Коли хочеш, щоб інші були привітними, чемними, будь сам чуйним.
8 б.

4. Запишіть різноманітні обереги, які, на вашу думку, здавна шанує український народ. (Не менше восьми.)

Молитва мами, хліб, калина, колядка, щедрівка, лялька-мотанка, дідух, писанка, верба, вишиванка, вишитий рушник.

4 б.

Усього – 30 балів

**Завдання для II (районного, міського) етапу
XXV Міжнародного конкурсу з української мови ім. П. Яцика**

5 клас

1. Напишіть твір за поданим початком. Доберіть до нього заголовок.

Здається, що ліс, готуючись до зими, завмирає. Але це не так. Якщо прислухатися, можна вловити деякі звуки. Це мелодії осіннього лісу...

12 балів

2. Розкрийте дужки відповідно до правил милозвучності.

Упала у (в) озеро, сів у (в) машину, зустріла у (в) Києві, намалював у (в) альбомі, зайшла у (в) вагон, сливи і (й) яблука, приїхала у (в) Львів, опиши й (і) намалюй, увечері у (в) хаті, почали у(в)чити, написала у(в) творі, прочитала і (й) запам'ятала, побачила у(в)чителя, розказав у(в)чителю.

Упала в озеро, сів у машину, зустріла в Києві, намалював в альбомі, зайшла у вагон, сливи і яблука, приїхала у Львів, опиши й намалюй, увечері в хаті, почали вчити, написала у творі, прочитала й запам'ятала, побачила вчителя, розказав учителю.

7 балів

3. Доберіть по два синоніми до кожного з поданих слів.

Тин, химерний, хуртовина, мама, іти, давній.

Тин – огорожа, пліт, живопліт; химерний – чудний, дивний, чудасійний, дивовижний; хуртовина – заметіль, хурделиця, метелиця, завія, хуга; мама – матуся, ненька, мати, неня; іти - прямувати, простувати, крокувати, чимчикувати, тюпати, чесати, ступати; давній – колишній, старовинний, минулий.

6 балів

4. Відредагуйте наведені речення.

1. Осторожно! Двері закриваються. 2. Слідуюча остановка – «Софіївська площа». 3. Я закінчив музикальну школу. 4. Ми все ж таки попали в тупик. 5. Сусідня собака дуже зла.

1. Обережно! Двері зачиняються. 2. Наступна зупинка – «Софійська площа». 3. Я закінчив музичну школу. 4. Хай там як, але ми все ж таки потрапили в глухий кут (потрапили в безвихідь). 5. Сусідський собака дуже злий.

5 балів

Усього – 30 балів

**Закарпатський інститут післядипломної педагогічної освіти
Завдання для II етапу
XXV Міжнародного конкурсу з української мови ім. П. Яцика**

6 клас

1. Напишіть твір «Чим мені подобається осінь?» У роботі використайте 2-3 фразеологізми.

12 балів

2. Утворіть прикметники від наведених іменників.

Чумак, Нова Водолага, ткач, товариш, дослідник, Полісся, Запоріжжя, гайдамака, Дрогобич, Париж, Овруч, чех, латиш, Кременчук.

Чумацький, нововодолазький, ткацький, товариський, дослідницький, поліський, запорізький, гайдамацький, дрогобицький, паризький, овруцький, чеський, латиський, кременчуцький.

7 балів

3. Відновіть вислови і запишіть:

1. Був на коні і... 2. Коня кують, а жаба... 3. Куди кінь з копитом... 4. Дарованому коневі... 5. На чужому коні...

1. Був на коні і... під конем. 2. Коня кують, а жаба... ногу підставляє. 3. Куди кінь з копитом... туди й рак з клешнею. 4. Дарованому коневі... в зуби не заглядають. 5. На чужому коні... далеко не заїдеш.

5 балів

4. Запишіть слова відповідно до орфографічних норм.

Мар..во, соколин..ий, пів..яблука, зв..язок, мен..ше, ро..питати, кош..чок, студен..ство, проїз..ний, кисло..молочний, (С/с)узір'я (В/в)елика (В/в)едмедиця, (Д/д)ень (К/к)онституції України.

Марево, соколинний, пів яблука, зв'язок, менше, розпитати, кошечок, студентство, проїзний, кисломолочний, сузір'я Велика Ведмедиця, День Конституції України.

6 балів

Усього – 30 балів

Завдання для II (районного, міського) етапу
XXV Міжнародного конкурсу з української мови ім. П. Яцика

7 клас

1. Напишіть твір на тему «Не забувай минулого: воно вчитель майбутнього».

12 балів

2. До поданих слів доберіть антоніми. З одним (на вибір) складіть речення (не менше 5 слів), підкресліть усі члени речення.

Милосердя - .., доброзичливість - .., цікавість - .., ненависть - .., ніжність - .., сумнів - ...

Милосердя – жорстокість, бездушність; доброзичливість – неприязність, злобність, дошкульність, непривітність; цікавість – байдужість, апатичність; ненависть – добродушність, приязність, прихильність; ніжність - суворість, твердість, брутальність; сумнів – віра, упевненість, рішучість.

У душах людських хай палає добро і милосердя.

8 балів

3. Відредагуйте речення.

1. Ми тренуємося по графіку біля трьох годин, тому додаткові заняття прийдеться відмінити. 2. Сердечний приступ, ушиб коліна, запалення льогкіх – це самі розповсюджені хвороби. 3. Давайте заспіваємо так, щоб нам навіть музикальна школа позаздрила.

1. Ми тренуємося за графіком близько трьох годин, тому додаткові заняття доведеться скасувати. 2. Серцевий напад, забій коліна, запалення легень/легенів – це найбільш розповсюджені хвороби. 3. Заспіваймо так, щоб нам навіть вихованці/учні музичної школи позаздрили.

6 балів

4. Запишіть дієслова, уставляючи пропущені букви. Надпишіть над словами дієвідміну поданих дієслів.

Воркоч..мо, молот..мо, переїда..мо, сипл..ть, дару..мо, хропл..ть, перенс..мо, допомага..ш.

Воркочемо (I), молотимо(II), переїдаємо(I), сиплють(II), даруємо(I), хроплять(II), перенесемо(I), допомагаєш(I).

4 бали

Усього – 30 балів

Завдання для II (районного, міського) етапу
XXV Міжнародного конкурсу з української мови ім. П. Яцика

8 клас

1. Напишіть твір з елементами роздуму «Для мене ж той край найкращий, де вирости крила мої» (Ліна Костенко).

12 балів

2. Визначте слова, у яких допущено орфографічну помилку, і запишіть їх правильно.

Одним-одна, все одно, довподоби, уві сні, казна-як, по-маленьку, по-київськи, по-третє, по-троє, утричі, в нічию, на виворіт, тишком-нишком, на-гора, кінець-кінцем, сам на сам, по одинці, де-не-де, всього-навсього, будь-де, абиколи, анічирк, надсилу, у сто крат.

Одним одна, до вподоби, помаленьку, по троє, внічию, навиворіт, кінець кінцем, поодинці, всього-на-всього, анічирк, над силу, у стократ.

6 балів

3. Випишіть лише словосполучення, позначте в кожному з них головне слово.

Вивчати синтаксис, словники й довідники, працювати старанно, навколо хати, навчання триває, відповіли на запитання, придбати новий підручник, будемо вивчати, лебедина пісня, дехто з нас, дуже добре найбільш відомий.

Вивчати синтаксис, працювати старанно, відповіли на запитання, придбати новий підручник, дехто з нас, дуже добре.

6 балів

4. Запишіть речення, розставте пропущені розділові знаки і підкресліть члени речення.

Голос Духа чути скрізь по курних хатах мужицьких по верстатах ремісницьких по місцях недолі й сліз (І. Франко).

Голос Духа чути скрізь: по курних хатах мужицьких, по верстатах ремісницьких, по місцях недолі й сліз (І. Франко).

Голос – іменник, Духа – іменник, чути – дієслово, скрізь – прислівник, по – прийменник, курних – прикметник, хатах – іменник, мужицьких – прикметник, верстатах – іменник, ремісницьких – прикметник, місцях – іменник, недолі – іменник, й – сполучник, сліз – іменник.

6 балів

Усього – 30 балів

**Завдання для II етапу
XXV Міжнародного конкурсу з української мови ім. П. Яцика
9 клас**

1. Напишіть твір-роздум «Будь-яка праця стає творчістю, якщо ти вкладаєш у неї душу» (В. Сухомлинський).

12 балів

2. Визначте рід поданих іменників, запишіть їх у колонки, розподіливши за родами.

Тюль, Капрі, івасі, какаду, авеню, нежить, ваніль, аерозоль, кашне, вельможа, бароко, піаніно.

Чол. рід: тюль, Капрі, какаду, нежить, аерозоль, вельможа.

Жін. рід: івасі, авеню, ваніль.

Сер. рід: кашне, бароко, піаніно.

6 балів

3. Відредагуйте речення.

1. Приймаючи участь у змаганні, ми стали більш дружніми.
2. Моя пропозиція, я рахую, є самою найкращою.
3. Було рішення ввести в склад комісії ще двох чоловік.
4. Будемо сподіватись, що наше міроприємство вам сподобалось.
5. На наступній неділі буде продовження цього кіна.

1. Узявши участь у змаганні, ми стали більш дружніми.

2. Моя пропозиція, я вважаю, є найкращою.

3. Було вирішено ввести до складу комісії ще двох людей.

4. Сподіваємось, що наш захід вам сподобався.

5. Наступного тижня буде продовження цього кінофільму.

5 балів

4. Випишіть, розкривши дужки, сполучення слів, до складу яких входять слова з префіксом не-.

(Не) посаджена тополя; (не) виправлені учнем помилки; книжки (не) прочитані; поля (не) засіяні, а зорані; (не) чуваний подвиг; (не) сказане ніким слово; (не) скінченний потік; (не) оцінений товаришем; (не) проведена вчасно нарада; дідусь (не) здужає; трапилося (не) щастя; (не) веселий, а сумний був ранок; (не) абиякі зусилля; (не) прочитана книжка; (не) втомна праця.

Непосаджена тополя; нечуваний подвиг; нескінченний потік; дідусь нездужає; трапилося нещастя; неабиякі зусилля; непрочитана книжка; невтомна праця.

4 бали

5. Спишіть речення, розставте розділові знаки. Підкресліть члени речення. Побудуйте схему та визначте вид речення.

Віки летять а в неозорім морі єдине сонце для землі горить і всі колись з'єднаємось в просторі людина звір і квітка і блакить (Павло Филипович).

Віки летять, а в неозорім морі єдине сонце для землі горить, і всі колись з'єднаємось в просторі: людина, звір, і квітка, і блакить

Речення складне, сполучникове, складносурядне, розповідне, неокличне. Складається із трьох частин: перша і друга частини за змістом зіставлені й поєднані зіставно-протиставним сполучником *а*; друга і третя частини мають єднальні смислові зв'язки й пов'язані єднальним сполучником *і*.

[], а [], і [].

8 балів

Усього- 35 балів

Завдання для II етапу
XXV Міжнародного конкурсу з української мови ім. П. Яцика

10 клас

1. Напишіть твір-роздум «Ніщо так не єднає людей, як думка про майбутнє».

12 балів

2. Утворіть прикметники від географічних назв. Зазначте, які фонетичні зміни відбулися в похідних словах.

Чехія, Прага, Волноваха, Золотоноша, Овруч, Калуш, Кременчук, Париж.

Чеський, празький, волноваський, золотоніський, овруцький, калуський, кременчуцький, паризький.

Зміни приголосних при творенні слів:

г, ж, з - -зък-; к, ч, ц - -цьк-; х, ш, с - -ськ-.

6 балів

3. Перепишіть слова, поставте, де потрібно, апостроф або знак м'якшення.

Ар...єргард, порт...є, ад...ютант, Н...ютон, ін...єкція, н...юанс, прес-пап...є, кар...єрист, Кордил...єри, мад...яр, кон...юнктура, п...єдестал, бракон...єр, Н...юфаундленд, ескадрил...я, к...янті, г...яур, сек...юриті, пен...юар, б...язевий.

Ар'єргард, порт'є, ад'ютант, Ньютон, ін'єкція, нюанс, прес-пап'є, кар'єрист, Кордильєри, мад'яр, кон'юнктура, п'єдестал, бракон'єр, Ньюфаундленд, ескадриль'я, к'янті, г'яур, сек'юриті, пен'юар, бязевий

5 балів

4. Замініть іншомовні слова власне українськими.

Провайдер, радикальний, нюанс, нівелювати, параметр, полеміка, прогноз, прогрес.

Постачальник; найбільш дійовий (докорінний, істотний, найрезультативніший, рішучий); тонкість (відтінок); стирати відмінності, міра (величина); суперечка, передбачення, поступ.

4 бали

5. Спишіть речення, розставте розділові знаки. Підкресліть члени речення. Побудуйте схему та визначте вид речення.

Добро неначе пух його розвіює найменший вітер а ненависть це чавун який тисне давить і розчавлює (Ю. Мушкетик).

Добро неначе пух; його розвіює найменший вітер, а ненависть - це чавун, який тисне, давить і розчавлює (Ю. Мушкетик).

[]: []. а [], (який...).

Складне речення з різними видами зв'язку: 1, 2 – безсполучниковий; 2, 3 – сурядний; 3, 4 – підрядний.

8 балів

Усього – 35 балів

Завдання для II етапу
XXV Міжнародного конкурсу з української мови ім. П. Яцика

11 клас

1. Напишіть твір-роздум «А в серці тільки ти, єдиний мій, коханий рідний краю!»

12 балів

2. Перепишіть слова іншомовного походження, уставляючи пропущені літери.

Л..брет..о, конфет..і, Ч..лі, піц..а, к..пар..с, д..зель, Ш..л..ер, Гол..андія, біл..ь, ..мп..чмент, Ліс..абон, Ніц..а, дез..нф..кція, ім...іграція, т..рам..су, ч..зкейк.

Лібрето, конфеті, Чилі, піца, кипарис, дизель, Шиллер, Голландія, білль, імпічмент, Лісабон, Ніцца, дезінфекція, імміграція, тирамісу, чизкейк.

4 бали

3. Поясніть значення наведених фразеологічних паронімів.

Пошити в дурні – пошитися в дурні, бувати у бувальцях – бувалий у бувальцях; збити з пантелику – збитися з пантелику.

Пошити в дурні – поставити когось у незручне, комічне становище; обдурити когось;

Пошитися в дурні – дати себе обдурити; бути ошуканим, зазнати невдачі.

Бувати у бувальцях – багато бачити, зазнавати в житті.

Бувалий у бувальцях – який має великий життєвий досвід.

Збити з пантелику – когось дезорієнтувати, збаламутити, заплутати.

Збитися з пантелику – заплутатися; відхилитися з певної лінії поведінки.

6 балів

4. Доберіть до кожного слова іншомовного походження український відповідник.

Фактичний, реформа, регрес, реалізувати, пропаганда, оригінал.

Справжній (дійсний), перетворення (перебудова), занепад, здійснити (утілити), розповсюдження (поширення) думки, першоджерело.

4 бали

5. Спишіть речення, розставте розділові знаки. Підкресліть члени речення. Побудуйте схему та визначте вид речення.

Солов'ї ці невтомні співці весни й кохання заливисто перетьохкуються у вербах по садках коли вони саме тьохкають здається що все на світі стихає.

Солов'ї, ці невтомні співці весни й кохання, заливисто перетьохкуються у вербах, по садках; коли вони саме тьохкають, здається, що все на світі стихає.
[]; (коли...), [], що (...).

Складне речення з різними видами зв'язку: 1,3 – безсполучниковий; 2, 3, 4 – підрядний зв'язок (послідовна підрядність).

(Солов'ї, ці невтомні співці весни й кохання, заливисто перетьохкуються у вербах, по садках; здається, що все на світі стихає, коли вони саме тьохкають).

9 балів

Усього – 35 балів